

Laidiens: 12.07.1995., Nr. 104

Ministru kabineta noteikumi nr. 179

Rīgā 1995.gada 27.jūnijā (prot. nr.35, 3.§)

Stratēģiskas nozīmes preču, produkcijas, pakalpojumu un tehnoloģiju eksporta, importa un tranzīta noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma “Par 1925.gada 1.apriļa likuma
“Ministru kabineta iekārta” atjaunošanu” 14.panta 3.punktu*

I. Noteikumos lietotie termini

Licence — speciālā atļauja, ko iesniedz kā pavaddokumentu katrai stratēģiskas nozīmes preces partijai (atšķirībā no likumā “Par uzņēmējdarbību” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1990, 42.nr.; 1991, 27./28.nr.; 1992, 22./23.nr.; 1993, 3./4., 12./13., 22./23.nr.; Latvijas Vēstnesis, 1994, 29., 77.nr.; 1995, 59.nr.) noteiktajām licencēm (speciālajām atļaujām), kuras izsniedz noteiktam uzņēmējdarbības veidam).

Prece — fizisko un juridisko personu (tālāk tekstā — “persona”) valdījumā esošie priekšmeti un šo noteikumu izpratnē arī tehnoloģijas un pakalpojumi (arī zinātniski darbi, kas nav publicēti), kas tiek pārvietoti pāri Latvijas Republikas muitas robežai kā pirkšanas un pārdošanas, maiņas, nomas vai citāda darījuma objekts.

Stratēģiskas nozīmes preces ir ieroči, bruņojums, munīcija vai preces, kuras izmantojamas to ražošanā, kā arī preces ar divējādu — gan civilu, gan militāru — lietojumu (13. un 14.pielikums).

Pārvietošana — preces ieviešana jebkurā veidā Latvijas Republikas teritorijā, izvešana no tās vai tranzīts cauri Latvijas Republikas teritorijai (izmantojot arī cauruļvadu transportu, elektropārvades līnijas, jebkura veida sakaru sistēmas u.c.).

Bīstama krava — vielas un priekšmeti, kuri pārvadājot potenciāli var radīt kaitējumu cilvēkiem, īpašumam vai apkārtējai videi un kuru pārvadājumi atļauti vienīgi saskaņā ar īpašiem noteikumiem.

Persona — jebkura fiziska vai juridiska persona.

Aģents — personas pilnvarota cita persona.

Eksportētājs — persona, kura pārvieto precis no Latvijas Republikas muitas teritorijas uz teritoriju, kas atrodas ārpus Latvijas Republikas muitas robežām.

Importētājs — persona, kura pārvieto precis no teritorijas, kas atrodas ārpus Latvijas Republikas muitas robežām, uz Latvijas Republikas muitas teritoriju.

Piegādes kontroles sertifikāts — dokuments, kas apstiprina, ka prece ir nogādāta pēc piederības noteiktajā daudzumā un atbilstīgi tehniskajiem rādītājiem.

Galīgā izlietojuma apliecinājums — dokuments, ar kuru eksportētājs un importētājs apliecina, ka precī izmantos tikai norādītajā daudzumā un tikai norādītajiem mērķiem.

Tranzīta operāciju veicējs — persona, kura pārvieto precī starp diviem Latvijas Republikas muitas robežas kontroles punktiem vai pārvieto stratēģiskas nozīmes preces tranzītā ārpus Latvijas Republikas muitas robežām.

Reeksports — no ārvalstīm izmantošanai Latvijas Republikas muitas teritorijā ievestas preces izvešana (eksports) uz citu valsti.

Konsignācija — preču pārdošana komisijā ārvalstīs; preču īpašnieks (konsignants) nosūta uz ārvalstīm komisionāram (konsignatoram) preču partijas realizēšanai.

Nacionālā drošība — politisko, ekonomisko, sociālo, militāro un tiesisko pasākumu kopums, ko realizē valsts varas, pārvaldes, tiesu varas un pašvaldību institūcijas, lai nosargātu valsts konstitucionālo iekārtu, valstisko neatkarību un teritoriālo neaizskaramību, valsts ekonomisko, zinātnisko, tehnisko un militāro potenciālu, valsts noslēpumus, vidi (ekoloģisko situāciju) un citas vitāli svarīgas valsts intereses pret ārējiem un iekšējiem draudiem, kā arī lai nodrošinātu pilsoņu politiskās tiesības un brīvības, sabiedrisko un politisko organizāciju, valsts varas un pārvaldes institūciju normālu darbību saskaņā ar Satversmi.

Konfidenciāla informācija — informācija, kas ir valsts noslēpums vai cits ar likumu īpaši aizsargāts noslēpums un kas ietver komercnoslēpumu, patentu noslēpumu vai pirmstiesas izmeklēšanas materiālus, vai informācija, kas saistīta ar cilvēku personīgo dzīvi, kā arī dienesta informācija, kas pieejama valsts iestāžu dienestā esošajām vai atvaļinātajām amatpersonām un darbiniekiem.

II. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka stratēģiskas nozīmes eksporta, importa un tranzīta darījumu ierobežojumus un kontroli atbilstīgi Latvijas nacionālajām un starptautiskās drošības interesēm.

III. Stratēģiskas nozīmes eksporta, importa un tranzīta kontroles sistēma

2. Stratēģiskas nozīmes eksporta, importa un tranzīta kontroles sistēmu vada un koordinē Ministru kabineta izveidota Stratēģiskas nozīmes eksporta un importa kontroles komiteja (tālāk tekstā — “komiteja”).

3. Stratēģiskas nozīmes preču, produkcijas, pakalpojumu un tehnoloģiju (tālāk tekstā — “stratēģiskas nozīmes prece”) eksportu, importu un tranzītu drīkst veikt tikai ar komitejas pilnvarota pārstāvja parakstītām licencēm, kuras ir apstiprinātas ar Ārlietu ministrijas zīmogu un kuras noformē un izsniedz Latvijas Attīstības aģentūras Eksporta un importa kontroles un uzskaites departaments (tālāk tekstā — “departaments”).

4. Kontroles sistēmas ietvaros ministrijas un to pārraudzībā esošās valsts institūcijas Ministru kabineta noteiktajā kārtībā veic savas pamatfunkcijas, ieskaitot licenču (speciālo atļauju) izsniegšanu saskaņā ar likuma “Par uzņēmējdarbību” 32.pantu, kā arī saskaņā ar likumiem “Par radiācijas drošību un kodoldrošību” (Latvijas Vēstnesis, 1994, 147.nr.), “Par bīstamajiem atkritumiem” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, 14.nr.), “Par vides aizsardzību” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1991, 33.nr.), Augu aizsardzības likumu (Latvijas Vēstnesis, 1994, 123.nr.), likumiem “Par veterinārmedicīnu” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 29./31.nr.), “Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību” (Latvijas Vēstnesis, 1995, 39.nr.) un citiem normatīvajiem aktiem.

5. Departaments ir tiesīgs bez maksas pieprasīt uzdevumu veikšanai nepieciešamo informāciju no valsts pārvaldes institūcijām, eksportētājiem un importētājiem, kā arī izmantot Iekšlietu ministrijas, Aizsardzības ministrijas,

Satversmes aizsardzības biroja un citu valsts institūciju konfidenciālo informāciju.

Departamenta darbinieki vai bijušie darbinieki nodrošina šīs informācijas neizpaušanu saskaņā ar komitejas reglamentu.

6. Ja darbībai ar attiecīgo stratēģiskas nozīmes precī saskaņā ar likumdošanas aktiem ministrija vai tās pārraudzībā esoša valsts institūcija ir izsniegusi licenci uzņēmējdarbības veikšanai, departaments, izsniedzot eksporta, importa vai tranzīta licenci, informē par to attiecīgo ministriju vai valsts institūciju.

7. Departaments saskaņā ar uzdevumu veikšanai nepieciešamo informāciju, ko snieguši eksportētāji un importētāji, kā arī valsts institūciju vai citu konfidenciālo informāciju ir tiesīgs pieņemt lēmumu:

7.1. par eksporta, importa vai tranzīta licences izsniegšanu;

7.2. par atteikumu izsniegt licenci;

7.3. par izsniegtās licences anulēšanu;

7.4. par izsniegtās licences derīguma termiņa pagarināšanu;

7.5. par piegādes kontroles sertifikāta izsniegšanu;

7.6. par atteikumu izsniegt piegādes kontroles sertifikātu un lietas nodošanu izmeklēšanai kompetentām institūcijām, kā arī starptautiskajai ekspertīzei.

8. Departamenta lēmums ir pārsūdzams komitejā.

9. Komitejas lēmums ir pārsūdzams Ministru kabinetā.

10. Sūdzības par kontroles institūciju un to amatpersonu prettiesisku rīcību iesniedzamas augstākai institūcijai (amatpersonai) vai tiesā likumdošanas aktos paredzētajā kārtībā.

11. Ja departaments ir izsniedzis importa licenci un importa sertifikātu, tas ir tiesīgs:

11.1. pārraudzīt stratēģiskas nozīmes preču izmantošanu saskaņā ar deklarēto lietojumu;

11.2. sadarbībā ar eksportētāja valsts eksporta kontroles iestādēm veikt attiecīgas pārbaudes.

12. Departaments ir tiesīgs veikt stratēģiskas nozīmes preču plūsmas un ar to saistītās dokumentācijas pārbaudi personas teritorijā un telpās piecu gadu laikā pēc licences izsniegšanas.

Pēc departamenta pieprasījuma muita vai policija veic izmeklēšanu, ierosina lietu, kā arī konfiscē precī. Konfiscētās preces tiek realizētas, un 20 procenti no iegūtajiem līdzekļiem tiek ieskaitīti speciālā fondā stratēģiskas nozīmes preču eksporta, importa un tranzīta kontroles sistēmas finansiālajam nodrošinājumam. Šī fonda nolikumu apstiprina komiteja.

13. Departaments ir tiesīgs piedalīties starptautisku līgumu sagatavošanā stratēģiskas nozīmes preču eksporta, importa un tranzīta jomā.

14. Departaments pakalpojumus sniedz par maksu, kuras apmērus apstiprina komiteja. Pakalpojumi valsts pārvaldes institūcijām tiek sniegti bez maksas.

IV. Eksportētāja, importētāja un tranzīta operāciju veicēja tiesības un pienākumi

15. Personai, kura vēlas veikt darījumus ar stratēģiskas nozīmes precī, ir jāsaņem attiecīga licence.

16. Licenci var saņemt jebkura Latvijas Republikas jurisdikcijai pakļauta persona šo noteikumu piektajā nodaļā aprakstītajā kārtībā.

Ja persona nav pakļauta Latvijas Republikas jurisdikcijai, licenci var saņemt personas pilnvarots Latvijas Republikas jurisdikcijai pakļauts aģents, kurš kļūst atbildīgs par darījumu norisi.

17. Latvijas Republikas jurisdikcijai pakļauta persona stratēģiskas nozīmes precī drīkst pārvietot tranzītā ārpus Latvijas Republikas muitas robežām, ja ir saņemta tranzīta licence.

18. Personai, kura vēlas veikt darījumu ar stratēģiskas nozīmes precī, darījuma nodomu protokolā vai līgumā jāparedz licences saņemšanas procedūra un ar to saistītās sekas.

19. Personai, kura vēlas veikt darījumu ar precī, kam ir varbūtēja stratēģiska nozīme, ir iespēja 20 dienu laikā saņemt izziņu, kas apliecina, vai konkrētajam darījumam ir nepieciešama licence. Pieteikumu izziņas saņemšanai raksta uz noteikta parauga veidlapas (1.pielikums).

20. Persona, kura saņēmusi izziņu, ka vēlamajam darījumam nav nepieciešama licence, veic paredzēto darījumu parastajā likumdošanas aktos noteiktajā kārtībā.

Ja nepieciešams, izziņu uzrāda muitā, un tās derīguma termiņš ir seši mēneši no izsniegšanas brīža.

21. Personai ir pienākums informēt departamentu, ja tai ir zināms, ka eksportējamā prece varētu tikt izmantota ķīmisko, bakterioloģisko, kodolieroču vai citu masu iznīcināšanas ieroču ražošanai vai citādi kaitēt starptautiskajai drošībai.

22. Personai ir pienākums saglabāt ar stratēģiskas nozīmes darījumiem saistīto dokumentāciju piecus gadus, ja likumā nav noteikts ilgāks laiks.

V. Kārtība, kādā saņemama stratēģiskas nozīmes preces eksporta, importa vai tranzīta licence

23. Lai saņemtu licenci, šo noteikumu 16.punktā minētā persona (tās pilnvarots aģents) aizpilda stratēģiskas nozīmes preces eksporta, importa pieteikuma deklarāciju (3.pielikums).

24. Iesniedzot departamentā eksporta, importa pieteikuma deklarāciju, jāuzrāda šādi dokumenti:

24.1. līgums vai preces nosūtītājvalsts eksporta licence (tranzītam);

24.2. personas parakstītais galīgā izlietojuma apliecinājums (4.pielikums);

24.3. darījuma partnera atsūtītais importa sertifikāts vai tam pielīdzināms dokuments (eksportam);

24.4. preces apraksts (5.pielikums);

24.5. personas reģistrācijas apliecība vai cits tai pielīdzināms dokuments;

24.6. licence (speciālā atļauja) ar stratēģiskas nozīmes precēm saistītas uzņēmējdarbības vai citas darbības veikšanai, ja šāda licence ir nepieciešama saskaņā ar likumdošanas aktiem.

25. Departaments ir tiesīgs pieprasīt arī citus dokumentus par preču izcelsmi.

26. Persona dokumentus aizpilda valsts valodā.

27. Ja persona licences saņemšanas laikā maina savu juridisko adresi vai noliktavas adresi, par to 10 dienu laikā jāpaziņo departamentam. Ja attiecīga informācija netiek sniegta, departaments ir tiesīgs licenci neizsniegt.